

Teza: odmowa wszczęcia dochodzenia

Odpowiednie stosowanie przepisu art. 426 § 1 k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym powoduje, że od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia przysługuje odwołanie do sądu dyscyplinarnego jako sądu odwoławczego. Natomiast rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, zapadłe w wyniku rozpoznania takiego odwołania, jest niezaskarżalne z mocy ustawy.

Sygn. akt: **W - 29/18**

POSTANOWIENIE

z dnia 4 kwietnia 2018 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski

Sędziowie: SWSD Karolina Szał

SWSD Arkadiusz Sawala /sprawozdawca/

Protokolant: Aneta Stefańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2018 r.

zażalenia J. K.

na zarządzenie Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Olsztynie

z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. D-20/17 o odmowie przyjęcia środka odwoławczego jako niedopuszczalnego z mocy ustawy

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23.10.2017 r. J. K. wniósł odwołanie od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie z dnia 17.10.2017 r. w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego L. O., sygn. akt R.D.R.-51/16.

W wyniku rozpoznania przedmiotowego odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Olsztynie postanowieniem z dnia 13.12.2017 r., sygn. akt D-20/17 utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 17.10.2017 r. Powodem utrzymania w mocy postanowienia Rzecznika był fakt, iż sprawa ta została już wcześniej prawomocnie zakończona.

Przedmiotowe orzeczenie zostało doręczone skarżącemu w dniu 18.01.2018 r. Został on także pouczone, że na niniejsze postanowienie nie przysługuje środek zaskarżenia.

Mimo powyższego, w dniu 24.01.2018 r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie wpłynęło pismo J. K., datowane na dzień 22.01.2018 r., w którym wskazał, iż nie zgadza się on z postanowieniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 13.12.2017r. utrzymującym w mocy postanowienie Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia postępowania.

Po zapoznaniu się z przedmiotowym pismem J. K. z dnia 22.01.2018r., Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Olsztynie, zarządzeniem z dnia 26.01.2018 r., na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 741 ustawy o radcach prawnych, odmówił przyjęcia środka odwoławczego jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

Ustawa na powyższe zarządzenie przewiduje możliwość wniesienia zażalenia zgodnie z art. 429 § 2 k.p.k., o czym pouczony został J. K.. Pismem z dnia 01.02.2018 r. wniósł on zażalenie, w którym wskazał, że podtrzymuje swoje pismo z dnia 22.01.2018 r. oraz że został pokrzywdzony przez działania radcy prawnego L. O., dlatego ponownie zwrócił się o pomoc do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, jednakże nie uzyskał jej od Sądu ani Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, przekazał je wraz z aktami sprawy Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Na wstępie wskazuje się, że podstawą proceduralną orzekania w postępowaniach dyscyplinarnych jest ustawa o radcach prawnych, a także stosowane na podstawie art. 74¹ pkt. 1 i pkt. 2 tejże ustawy, w sprawach nieuregulowanych w postępowaniach dyscyplinarnych - odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Zgodnie z treścią art. 429 § 1 k.p.k. prezes sądu pierwszej instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy.

W rozumieniu powyższego przepisu, niedopuszczalne są z mocy ustawy środki odwoławcze od orzeczeń wydanych w I instancji, które w ogóle nie podlegają zaskarżeniu. Dotyczy to postanowień, które nie zamykają drogi do wydania wyroku lub co do których ustawa nie stanowi, że przysługuje na nie zażalenie, albo ustawa wyraźnie wyłącza ich zaskarżenie.

Wśród tych ostatnich znajdują się orzeczenia, o których mowa w art. 426 § 1 k.p.k.. Przepis ten statuuje ogólną regułę, w myśl której nie podlegają zaskarżeniu orzeczenia wydane na skutek odwołania - a więc zapadłe w wyniku rozpoznania środka odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jedynie w § 3 omawianego przepisu wskazane zostały wyjątki od generalnej zasady niezaskarżalności postanowień wydanych w toku postępowania odwoławczego. Wynika to z licznego orzecznictwa Sądu Najwyższego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Izby Adwokackiej, m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10.01.2013 r., sygn. akt WZ 34/12, postanowienia WSD Adwokatury z dnia 26.04.2014 r., sygn. akt WSD 63/10, czy postanowienia WSD Adwokatury z dnia 01.12.2015 r., sygn. akt WSD108/15.

Odpowiednie stosowanie przepisu art. 426 § 1 k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym powoduje, że od postanowienia rzecznika dyscyplinarnego przysługuje odwołanie do sądu dyscyplinarnego jako sądu odwoławczego. Z kolei natomiast rozstrzygnięcie sądu odwoławczego, zapadłe w wyniku rozpoznania takiego odwołania, jest niezaskarżalne z mocy ustawy. Potwierdzeniem powyższego są orzeczenia zapadłe w analogicznych sprawach, m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24.06.2004 r., sygn. akt WZ 45/04 oraz postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 12.10.2013 r., sygn. akt WSD 148/12.

Przenosząc powyższe na grunt sprawy będącej przedmiotem niniejszego rozpoznania, WSD wskazuje, że skarżący J. K., korzystając z przysługującego mu ustawowego prawa, zaskarżył postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie z dnia 17.10.2017 r. w przedmiocie odmowy wszczęcia

dochodzenia w sprawie radcy prawnego L. O., sygn. akt R.D.R.-51/16. W wyniku złożonego przez niego odwołania, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Olsztynie, postanowieniem z dnia 13.12.2017 r. utrzymał zaskarżone orzeczenie w mocy.

Mając na uwadze wyżej omawianą treść art. 426 k.p.k., wskazać trzeba, że przedmiotowe postanowienie OSD, utrzymujące w mocy orzeczenie Rzecznika Dyscyplinarnego, wydane zostało jako rozstrzygnięcie zapadłe w II instancji, a więc przepisy ustawy nie przewidują od niego środka zaskarżenia.

W tym miejscu, w ocenie WSD, należy zwrócić uwagę na czynności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego podjęte na skutek wniesienia przez skarżącego środka odwoławczego od orzeczenia sądu II-instancyjnego, w sytuacji, gdy przepisy nie przewidują w ogóle możliwości zaskarżenia.

Przywołując tezę postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.02.2010 r., sygn. akt III KZ 18/10, należy wskazać, że "wniesienie środka odwoławczego od orzeczenia sądu odwoławczego wydanego na skutek odwołania, kiedy to środek ów nie tyle jest niedopuszczalny, ile wyraźnie w ogóle nie służy (art. 426 § 1 k.p.k.), nie obliguje prezesa sądu do wydawania zarządzenia w trybie art. 429 § 1 k.p.k., i to zarządzenia zaskarżalnego; wystarczające jest poprzestanie na zarządzeniu administracyjno-porządkowym wraz z załączeniem pisma do akt i poinformowaniem adresata lub zwróceniem mu pisma.

Zgodnie z przedstawionym, utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego trzeba zauważyć, że w niniejszej sprawie Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Olsztynie błędnie wydał zarządzenie w trybie art. 429 § 1 k.p.k., umożliwiając skarżącemu składanie kolejnych środków odwoławczych, wywołujących kolejne, zbędne decyzje procesowe. W tym przypadku OSD OIRP w Olsztynie mógł, wydając zarządzenie w innym trybie, uniknąć sytuacji poddawania merytorycznej kontroli bezprzedmiotowego postępowania.

Skoro jednakże zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego zostało wydane w trybie art. 429 § 1 k.p.k., a skarżący skorzystał z przysługującego mu prawa do zaskarżenia tego zarządzenia, to rozpoznając przedmiotowe zażalenie z dnia 01.02.2018 r., należy podkreślić, że nie ma co do tego wątpliwości, iż słusznie dokonano odmowy przyjęcia środka odwoławczego jako bezwzględnie niedopuszczalnego z mocy ustawy, gdyż postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 13.12.2017 r. w sprawie o sygn. akt D-20/17 było orzeczeniem zapadłym w II instancji, co w konsekwencji oznacza, że z mocy przepisu nie służy od niego środek zaskarżenia.

Wobec tego uznać należy, że skarżący nie miał racji twierdząc, iż przysługuje mu środek odwoławczy od przedmiotowego postanowienia OSD OIRP w Olsztynie z dnia 13.12.2017 r., o czym jednoznacznie stanowią przywołane wyżej przepisy i orzecznictwo.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.